

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

مقدمه

صبح که از خانه بیرون می‌زنیم تا راهی محل کار شویم، با افراد زیادی برخورد می‌گیریم و روبه‌رو می‌شویم که هر کدام می‌تواند برای انسان خاطره‌انگیز باشد. از برخورد احتمالی با رفتگر زحمتکش محله گرفته تا دیدن کسانی که هر یک به‌دلیلی سر راهمان قرار می‌گیرند و ممکن است اگر قدیمی محل باشیم، سلام و علیکی هم با ما داشته باشند. از وقتی سوار وسیله نقلیه عمومی اعم از اتوبوس، مترو یا تاکسی می‌شویم تا زمانی که آن را ترک می‌گیریم، کسانی را می‌بینیم و حرف‌هایی می‌شنویم که هر کدام آن‌ها می‌تواند خاطره‌ای برایمان باشد، یا خاطره‌ای را از زمان‌های دور برایمان زنده کند. به محل کار هم که می‌رسیم و کار را شروع می‌گیریم، بستگی به نوع کاری که داریم، هم‌اشار می‌تواند تداعی‌کننده مسأله یا احیاناً خاطره‌ای باشد. حالا اگر کارمان طوری باشد که ارتباط مستقیم با مردم داشته باشیم، به اندازه تفاوت بین انسان‌ها و مردمی که برای کارشان به ما مراجعه می‌کنند، می‌توانیم حرف برای گفتن داشته باشیم و خاطره برای بازگو کردن.

با این صغری و کبری چیدن‌ها می‌رسیم به این که داروخانه از جمله مکان‌هایی است که کار کردن در آن، یک دنیا حرف برای گفتن و یک سینه خاطره برای بازگو کردن دارد. بنابراین، تصمیم گرفتیم تا مسایل به‌وجود آمده در داروخانه را تحت عنوان «یادداشت‌های داروخانه» قلمی کنیم. مطالبی که در پی می‌آید، حاصل این تلاش و نتیجه حضور در داروخانه در برخورد با بیماران و مسایل جاری داروخانه است. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

یادداشت ۱

در بین مکمل‌های دارویی موجود در داروخانه، شربتی است که حاوی کلسیم، منیزیم، زینک و ویتامین D می‌باشد. خانمی نسبتاً جوان در حالی که دست بچه حدوداً چهارساله‌اش را گرفته بود، وارد داروخانه شد و سراغ شربتی را گرفت که شرحش را دادم.

از من راجع به خارجی و داخلی آن سؤال کرد و این که فرقی هم با هم دارند؟

من اول به شوخی به ایشان گفتم که بستگی به جیب شما دارد و تفاوت قیمت داخلی و خارجی را هم برایش گفتم!

بلافاصله هم از اثرهای دارویی گفتم که فرقی با هم ندارد. کمی این پا و اون پا کرد و دست آخر شربت داخلی را انتخاب کرد و گفتم: تفاوت قیمت را هم پس انداز می‌کنید!

یادداشت ۲

از مراجعه‌کنندگان همیشگی داروخانه است و ظاهراً داروخانه ما خانه امیدش شده و مشاوره رایگان زیر دندانش مزه کرده است. مثل همیشه وارد داروخانه که شد، اول روی صندلی انتظار نشست و نفسی چاق کرد و بعداً بلند شد و کیسه داروهایش را جلوی من باز کرد و گفت: چون به شما اطمینان دارم، سؤال می‌کنم.

داروهای داخل کیسه که فعلاً روی پیش‌خوان داروخانه ولو شده بود را زیر و رو کردم تا ببینم که چی به چی هست. یکی یکی داروها را برایش شرح دادم تا این که مسأله‌ای توجه مرا جلب کرد.

اول سؤال کردم که داروهای یک پزشک است که پاسخ وی مثبت بود.

داخل داروها، هم قرص آلفن ایکس (دیکلوفناک ۱۰۰ میلی‌آهسته رهش) بود و هم ولتارن ۷۵ میلی‌گرمی (قرص خارجی دیکلوفناک) که راهنمایی‌اش کردم.

یادداشت ۳

خانمی به داروخانه مراجعه کرد و گفت: زیر چشم بچه‌اش خشکی می‌زند. ۱۵ روز است که پماد A+D زده، ولی خوب نشده است.

گفتم: اگر بعد از این مدت با پماد A+D خوب نشده، حتماً باید به پزشک متخصص پوست مراجعه کنید. ایشان ادامه داد که: ولی فکر کنم خشکی معمولی باشد. به ایشان گفتم: شما فکر نکنید، بلکه به پزشک متخصص مراجعه کنید. ولی ایشان اصرار کرد که حالا یک پماد A+D بدهید، ببینیم چه می‌شود!

واقعاً مسأله خوددرمانی و ساده گرفتن بیماری‌ها در مملکت بیداد می‌کند و نیاز به آموزش و اطلاع‌رسانی دارد.

یادداشت ۴

مقدار مصرف دارو و نحوه خوردن آن هر دو مهم است. از آن مهم‌تر نظم در خوردن دارو است، که این نظم در همه کارها از اهمیت بالایی برخوردار است. از مراجعه‌کنندگان همیشگی داروخانه است و ظاهراً فشارخون دارد و «لوزارتان» مصرف می‌کند. سؤال کرد که روزی یک عدد لوزارتان

روی حدس خودم، دو سه برگ دارو را برایش آوردم که گفت نیست و دست آخر یک برگ قرص ویتامین B1 ۳۰۰ آوردم، که گفت خودش است و مسأله حل شد.

یادداشت ۶

یکی از مزایای نیمه دوم سال، برگشت ساعت به شکل قبل، بلند شدن شب و زود بودن اذان مغرب است. بنابراین، می‌شود نماز اول وقت مغرب و عشا را به جماعت در مسجد محله داروخانه خواند. هر کس که در صف نماز آدم را می‌بیند، سؤال دارویی خود را مطرح می‌کند. از پیش نماز مسجد محله ما که مشتری دایمی داروخانه است، تا افراد دیگر. خلاصه، صف نماز جماعت مسجد محله ما، سمینار پاسخ به سؤال‌های دارویی نمازگزاران و مشتریان داروخانه است. به این می‌گویند: با یک تیر دو نشان زدن!

این هم از مزایای داروخانه‌ای که نزدیکش مسجد است، یا مسجدی که نزدیکش داروخانه است و دکتر داروسازش، گاهی که در داروخانه حضور دارد، در نماز جماعت مغرب و عشا شرکت می‌کند.

۵۰ میلی گرمی بهتر است یا دو عدد قرص ۲۵ میلی گرمی؟

برایش شرح دادم که اگر چه شما نیاز به روزی ۵۰ میلی گرم لوزارتان برای کنترل فشار خونتان دارید، ولی باید حتماً روزی ۲ عدد قرص ۲۵ میلی گرمی مصرف کنید، زیرا با توجه به نیمه عمر داروی لوزارتان بهتر است که همیشه به مقدار لازم از این دارو در بدن شما وجود داشته، تا کنترل بهتری روی فشارخون داشته باشد. قرص ۵۰ میلی گرمی هم برای کسانی است که نیاز به صد میلی گرم لوزارتان در روز دارند که باید روزی دو عدد مصرف کنند.

یادداشت ۵

داخل کیفش را کلی وارسی کرد تا پیدایش کرد. تکه کاغذی بود که ظاهراً از کنار یک برگ بزرگ کنده شده بود و علاوه بر چروک بودن، کناره‌های کج و کوله‌ای هم داشت. این کاغذ را روی پیش‌خوان جلوی من گذاشت که رویش نوشته بود: فارماتون، همتینیک، امگا ۳ و قرص B3. خانم حدوداً پنجاه ساله‌ای بود و مراجعه‌کننده همیشگی داروخانه. هر چه گفتم که آن ۳ قلم اولی جای خود، ولی این آخری نیست و حتماً اشتباه نوشته‌اید!